

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Gesztesi-patak völgye

Utoljára módosítva: 2013-10-07 17:53:59

Megye: Komárom-Esztergom

Községhatár: Várgesztes

A terület kiterjedése: 12 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1994

GPS koordináták: GPS: 600.552 – 237.721

Felmérést végző személy(ek) neve: Musicz László

E-mail címe(k): fabalis@gmail.com

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A Vértessomló és Várgesztes közötti műút mellett hosszan húzódó terület. Várgesztes határától a Villapark szélén elhaladva, a Vértessomló közigazgatási határig tart.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A Gesztes-patak Várgesztesen ered és Vértessomló illetve Oroszlány határait haladva, Majkpusztánál torkollik a Majki-patakba, hogy aztán néhány km megtétele után az Oroszlány-Kecskédi-vízfolyásba, majd az Által-érve jusson. A vértesi peremhegyek csapadékvizeit összegyűjtő kicsiny patak völgye hol dombvonulatok közé szoruló keskeny völgy, hol pedig jobban kiszélesedő lapályos terület. Vízhozama is erősen változó, heves vízjárású, vagyis a sokszor szinte kiszáradó állapot mellett esetenként jelentős (sokszorosára duzzadó) vízhozam vonul le rajta. Völgye változatos növényzetű, néhol keményfás erdők szélén folyik, máshol puhafás ligeterdők kísérik, itt-ott kisebb nádasokkal, illetve helyenként szép égeresek láthatók, miközben innen is, onnan is újabb és újabb fakadó vizek, kisebb források érkeznek bele. A Vértessomló nem bővelkedik vízfolyásokban, főleg állandó vizűekben nem, így a Gesztes-pataknak helyi viszonylatban jelentős ökológiai szereppel bír, ezért nyilvánították védetté 20 évvel ezelőtt. Medret sok helyen erősen benőtték a cserjék és már csak egy nádasodó, üde terület, jelképes vízzel. A tómederben idős kocsányos tölgy és gyertyán egyed látható. A terület erősen vadjárta és gyomosodó, természeti értékei alig ismertek még. A Vértessomló hegykoszorújával a tájképi értéke jelentős, a várgesztesi határ meghatározó részletének számít.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A védett terület több szakaszon olyannyira vadjárta és elgyomosodott, hogy védett érték alig található itt. A védett növényfajok mindegyike a peremterületekhez, környező domboldalakhoz köthető.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

40 % Erdő

20 % Gyep

25 % Cserjés

15 % Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
D6 – Ártéri és mocsári magaskórósok, árnyas nyirkos szegélynövényzet H4 – Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok, H5a – Löszgyepek, kötött talajú sztyeprétek OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhely OB – Jellegtelen üde gyepek OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek OD – Lágyszárú özönfajok állományai P2a – Üde és nedves cserjések, P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Erdészeti tevékenység

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Sok

Japánkeserűfű:

Gyalogakác:

Bálványfa ("ecetfa"):

Keskenylevelű ezüstfa:

Muflon:

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Észak-Vértes Természetvédelmi Területtel, nagy kiterjedésű vértesi erdőkkel

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Vértes kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi területtel, Észak-Vértes TT-vel, Régi-tó medre helyi TT, Mészégető helyi TT

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 2 db

Vadetető: 0 db

Szóró: 0 db

Egyéb (név és db):

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Bíboros kosbor (*Orchis purpurea*): 20-30 tő Nagy ezerjófű (*Dictamnus albus*): 20-30 tő Pusztai árvalányhaj (*Stipa pennata*): 200-250 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

fürge gyík (*Lacerta agilis*), zöld gyík (*Lacerta viridis*), erdei sikló (*Elaphe longissima*) citromsármány (*Emberiza citrinella*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), énekes rigó (*Turdus philomelos*), barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), cigánycsuk (*Saxicola torquatus*), fekete rigó (*Turdus merula*) Átrepülőként: fekete gólya (*Ciconia nigra*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), darázsölyv (*Pernis apivorus*)

5. Egyéb észrevétel

Érdemes volna összekapcsolni a Mészégetővel és Régi-tó medrével